

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. lapkričio 19 d. Nr. 21RE- (AG-766/06-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė), Vytauto Kurpuveso ir Ingos Morkvėnienės (pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos UAB „X“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja UAB „X“ skundu prašo Komisijos panaikinti viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2024-08-23 sprendimą Nr. R4-5834-(16.2.19 MR)-2024 atmeti paraišką (Komisijos pastebėjimas – rašto antraštė „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 atmetimą“) bei įpareigoti viešąją įstaigą Inovacijų agentūrą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl nurodyto projekto vertinimo.

UAB „X“ pagal viešosios įstaigos Inovacijų agentūros (toliau – Agentūra) paskelbtą kvietimą teikti paraiškas finansuoti projektus pagal priemonę Nr. 02-039-K „Žalioji eksperimentas“, 2024-05-15 pateikė paraišką „Naujos aplinkai palankios stiklo gamybos technologijos sukūrimas, diegimas UAB „X“ finansavimui Nr. 02-039-K-0044 (toliau – Paraiška). 2024-08-13 paraiškos vertinimo metu Agentūra pateikė paklausimą, skirtą Paraiškos trūkumų ištaisymui. Pareiškėja pagal Agentūros pateiktus pastebėjimus pateikė patikslinimus.

Agentūra 2024-08-23 raštu Nr. R4-5834-(16.2.19 MR)-2024 informavo pareiškėją „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 atmetimą“ (toliau – Sprendimas). Agentūra nurodė, kad įvertino pareiškėjos Paraišką ir priėmė sprendimą atmeti Paraišką, kaip neatitinkančią Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – Taisyklės), 47.1 papunktyje nustatyto reikalavimo, Taisyklių 2 priedo 4.1 papunktyje nustatyto bendrojo reikalavimo pareiškėjui ir 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ veiklos „Sudaryti sąlygas tvariai pramonės MVĮ transformacijai“ poveiklės „Skatinti inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimą, demonstravimą pramonės MVĮ (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ projektų finansavimo sąlygų aprašo (toliau – Aprašas), patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-08-17 įsakymu Nr. 4-451 (įvertinus šio Aprašo pakeitimus Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-08-30 įsakymu Nr. 4-467 ir 2024-02-23 įsakymu Nr. 4-95), 2.2.6 ir 2.4.14 papunkčiuose nustatytų reikalavimų. Agentūra atmetė Paraišką, remdamasi tuo, jog Paraiška neatitinka Aprašo 2.2.6 papunkčio, nustatančio, kad „Finansavimas gali būti skiriamas pareiškėjui ir partneriui (-iams) visose srityse, išskyrus Reglamento (ES) 2023/2831 1 straipsnio 1 dalyje išvardytus sektorius ir veiklas, Reglamento (ES) Nr. 651/2014 1 straipsnio 2–5 dalyse ir 25 straipsnyje nustatytus apribojimus bei Reglamento (ES) 2021/1058 7 straipsnio 1–6 dalyse nustatytus atvejus“.

Pareiškėja nurodo, kad Sprendimo motyvuose nurodoma, kad Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 2021/1058 2021 m. birželio 24 d. dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (toliau – Reglamentas (ES) 2021/1058) 7 straipsnio 1 dalies h) papunktyje nurodyta, jog ERPF (Komisijos pastebėjimas – Europos regioninės plėtros fondo; toliau šis fondas vadinamas ir ERPF) ir Sanglaudos fondo lėšomis negali būti remiamos investicijos, susijusios su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu, transportavimu, paskirstymu, sandėliavimu arba deginimu.

Pareiškėja nesutinka su tokiu Agentūros Sprendimu ir nurodo, kad pareiškėja nėra naftos perdirbimu užsiimanti įmonė, t. y. jos veiklos apimtis nėra susijusi su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu, transportavimu, sandėliavimu arba deginimu, taigi naftos perdirbimo procesas nėra susijęs su šio projekto veiklomis. Pareiškėja įvertinusi kvietimo reikalavimus ir atrankos kriterijus vertinimui pateikė projektą, kurio pagrindinis tikslas – išstobulinti naują stiklo gamybos technologiją, siekiant pakeisti įkrovos mišinyje kartu su stiklo butelių duženomis naudojamą sienito koncentratą, panaudojant pramonės generuojamą atlieką – katalitinio krekingo katalizatorių priskiriamą 16 08 03 grupei. Remiantis pateikta informacija, projekto apimtyje finansavimas išimtinai buvo prašomas naujos stiklo gamybos technologijos vystymui vykdant MTEP veiklas, siekiant iširti ir įvertinti naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus technologinį panaudojimą įvairiomis proporcijomis stiklo butelių gamyboje, vertinant kokią įtaką naujos medžiagos naudojimas daro jau esamai stiklo gamybos technologijai, ir jos galutiniam produktui – stiklinių butelių kūrimui.

Pareiškėja skunde nurodo, kad vienas iš projekto „Naujos aplinkai palankios stiklo gamybos technologijos sukūrimas, diegimas UAB „X“ tikslų – išstobulinti naują gamybos technologiją, ieškant vietinių alternatyvų dabar naudojamam sienito mišiniui. Ekonomiškai palankiausia alternatyva yra katalitinio krekingo atlieka (toliau – ir KKA) kadangi dabar naudojamas sienitas yra transportuojamas iš Skandinavijos šalių, be to jame yra mažesnė Al₂O₃ koncentracija negu naujoje žaliavoje, todėl šio priedo reikės mažiau – projekto įgyvendinimo metu bus skatinamas tvaresnis išteklių naudojimas bei mažinama pareiškėjos stiklo lydymo metu suvartojama energija, taip atliepiant Aprašo 2.1 punktą, kuriame nurodyta, kad „pagal Aprašą remiama veikla (-os) – inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimas, demonstravimas pramonės MVĮ (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“. Pareiškėja planuoja perdirbti jau susidariusią atlieką ir neprašo finansuoti investicijų, susijusių su iškastinio kuro perdirbimu, transportavimu, paskirstymu ar deginimu – nors vienas iš katalitinio krekingo atliekos susidarymo šaltinių yra naftos pramonė, tačiau pareiškėja nedaro jokios įtakos naftos perdirbimo procesui – dėl pareiškėjos vykdomos veiklos naftos perdirbimo apimtys nei didėja, nei mažėja, t. y. katalitinio krekingo atlieka susidaro bet koku atveju. Pareiškėja į katalitinio krekingo daleles neinvestuoja, kadangi po krekingo likusios neregeneruojamos dalelės daugiau niekur nėra naudojamos, teigiamos ekonominės naudos naftos pramonei pakartotinai jos nebesudaro – toks atliekų perdirbimas atitinka prioritetinį projekto finansavimo atrankos kriterijų Nr. 6, skatinantį panaudoti pramonės įmonėse generuojamas ir šalinamas gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekas, kurios niekur kitur nėra panaudojamos.

Pareiškėja nurodo, kad kartu su Paraiška teikė papildomą informaciją, reikalingą projekto atitikčiai atrankos kriterijams įvertinti, kurioje buvo detalios nurodytos projekto įgyvendinimo metu kuriamomis technologijomis planuojamų gaminti inovatyvių aplinkai draugiškų produktų savybės (Tvarus produktas – gaminys, pagamintas taip, kad būtų patvarus, ilgaamžis, tausūs energijos arba išteklių naudojimo atžvilgiu, pataisomas, perdirbamas, bent viena iš sudedamųjų gaminio medžiagų arba dalių pagaminta iš perdirbtų medžiagų ir dėl šių savybių pasižymi mažesniu poveikiu aplinkai visame gaminio būvio cikle). Pareiškėjos teigimu, planuojami gaminti stikliniai buteliai pasižymi visomis tvarumo savybėmis – stiklo buteliai yra patvarūs, ilgaamžiai, kadangi stiklas yra ilgai išsilaikanti medžiaga, tausūs, nes gali būti daug kartų perdirbami, stiklo gaminiai yra gaminami iš perdirbto stiklo, t. y. pareiškėja naudoja stiklo dūžį naujų stiklinių butelių gaminimui, todėl projekto metu kuriama technologija gaminamas produktas pasižymi visomis tvarumo savybėmis.

Pareiškėja į projekto biudžetą nėra įtraukusi su katalitinio krekingo atliekos išigijimu susijusių kaštų ir nurodo, kad Paraiškoje nebuvo nurodyta, kad pareiškėja katalitinio krekingo atlieką pirksianti iš būtent iš naftos pramonės. Tik paraiškos tikslinimo metu buvo nurodyta, kad katalitinio krekingo

atliekos galėtų būti gaunamos iš AB „Y“ ir šis sprendimas yra tik preliminarus, kadangi šios atliekos taip pat gali būti perkamos iš kitų šaltinių. Pareiškėja nurodo, kad atlieką teoriškai galėtų gaminti pati, todėl Agentūra klaidingai įvertino, jog katalitinio krekingo atlieka yra siejama su naftos pramone, kadangi šios atliekos gavimo diapazonas yra itin platus.

Pareiškėja nurodo, kad Agentūros Sprendime taip pat nurodomi ir papildomi trūkumai, kurie galėjo turėti įtakos vertinant projekto tinkamumą finansuoti, t. y. pareiškėjos stiklo lydymo krosnies keliamą taršą. Argumentuodama šį Agentūros teiginį, pareiškėja nurodo, kad šio projekto apimtimi stiklo lydymo krosnies veikimui prašoma finansavimo *pro rata* principu, t. y. finansavimo yra prašoma tik už tą stiklo lydymo krosnies veikimo trukmę (6,5 mėn.), kuomet ji bus naudojama projekto reikmėms (kurti aplinkai palankesnę stiklo lydymo technologiją). Be kita ko, pareiškėja nurodo, jog dalyvauja Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (ES ATLPS), tuo atperkant stiklo lydymo krosnies keliamą taršą.

Agentūra prieš projekto pateikimą vertinimui, pateikė pareiškėjai išaiškinimus, kuriais pažymėjo, kad teikti paraiškas ES ATLPS dalyvaujančiai pramonės įmonei nėra apribojimų, taip pat, buvo gautas Agentūros išaiškinimas dėl įmonės įrangos nusidėvėjimo išlaidų finansavimo, atsižvelgiant į įmonės veiklos specifiką, t. y. nepertraukiamą veiklos vykdymą. Pareiškėjos vertinimu, Paraiška atmesta nepagrįstai (1 t., b. l. 77–80, 127, 128, 142, 143).

Pareiškėja, gavusi atsakovės atsiliepimą, taip pat pateikė rašytinius paaiškinimus, nurodydama, kad atsakovė atsiliepime neteisingai interpretuoja Reglamento (ES) 2021/1058 nuostatas. Nurodė, kad projekto įgyvendinimo metu nenumatomos iškastinio kuro apdorojimo veiklos, kad jas galima būtų sieti su perdirbimo veikla. Nesutiko su ekspertinio vertinimo teiginiu – eksperto siūlymu sienitą importuoti iš kitų artimiausių šalių (Lenkijos ar Baltarusijos). Pasak pareiškėjo, eksperto nuomonė, kad sienito importas iš kitur būtų pigesnis, neparemta faktais. Taip pat nurodė, kad ekspertas klaidingai įvertino, jog produktas nėra tausios energijos vartojimo atžvilgiu, kai pareiškėja tausumą pagrindė išteklių, naudojamų pagaminti naujam produktui, atžvilgiu (2 t., b. l. 138–140).

Viešoji įstaiga Inovacijų agentūra prašo Komisijos pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Agentūra nurodo, kad projekto įgyvendinimo planą dėl projekto „Naujos aplinkai palankios stiklo gamybos technologijos sukūrimas, diegimas UAB „X“ (toliau – PĮP) įvertino, vadovaudamasi Taisyklėmis, Aprašu, vidaus teisės aktais, detalizuojančiais PĮP vertinimo procesą bei įsigilindama į pareiškėjos su PĮP ir vėliau pateiktus dokumentus (buvo vertinta PĮP, jos priedai, pareiškėjos atsakymai į Agentūros užduotus klausimus) ir priėmė motyvuotą Sprendimą atmesti PĮP, kaip neatitinkantį Taisyklių 47.1 papunktyje nustatytų reikalavimų ir Taisyklių 2 priedo 4.1 ir Aprašo 2.2.6 ir 2.4.14 papunkčiuose nustatytų reikalavimų projektams.

Agentūra nurodo, kad PĮP nurodytas projekto „Naujos aplinkai palankios stiklo gamybos technologijos sukūrimas, diegimas UAB „X“ (toliau – Projektas) tikslas – vykdant MTEP (mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros) veiklas sukurti naują aplinkai palankią stiklo gamybos technologiją, tiriant naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus panaudojimo galimybes stiklo butelių gamyboje. Įvertinusi pareiškėjos PĮP ir pateiktus papildomus dokumentus ir informaciją, Agentūra nurodė, kad pareiškėjos pateiktas PĮP buvo atmestas kaip neatitinkantis Aprašo 2.2.6 papunkčio reikalavimo, kadangi, Agentūros vertinimu, projektu planuojamos investicijos, susijusios su Reglamento (ES) 2021/1058 7 straipsnio 1 dalies h) papunktyje numatytais neremiamomis iškastinio kuro gamybos, perdirbimo, transportavimo, paskirstymo, sandėliavimo arba deginimo veiklomis, todėl PĮP neatitiko ir Taisyklių 47.1 papunkčio, Taisyklių 2 priedo 4.1 papunkčio bei Aprašo 2.4.14 papunkčio reikalavimų. Nors Agentūra ir sutinka, kad pareiškėja nėra naftos perdirbimo įmonė, tačiau pažymi ir nurodo, kad Projekto veiklos apimtys, panaudojant katalitinio krekingo katalizatorių, yra susijusios su iškastinio kuro gavyba, perdirbimu, transportavimu, t. y. Projekto metu planuojama vykdyti projekto veikla (sukurti technologiją, kurios metu būtų panaudota naftos perdirbimo procese išsiskirianti naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus atlieka) priskiriama ir yra susijusi su iškastinio kuro gamybos ir perdirbimo veiklomis. Agentūra nurodo, kad vadovaujantis Aprašu, nėra remiamos jokios investicijos, susijusios su iškastiniu kuru ir nėra svarbu, ar jos susijusios tiesiogiai, ar ne, kadangi nei Apraše, nei Reglamente

2021/1058 nėra išskiriama, kokio pobūdžio (pirminio ar antrinio, tiesioginio ar netiesioginio) iškastinio kuro produktų gamyba, perdirbimas <...> yra nefinansuojama. Šiuose dokumentuose yra aiškiai nurodoma, kad yra nefinansuojamos jokios investicijos, kurios yra susijusios su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu, transportavimu, platinimu, sandėliavimu ar deginimu apskritai. Agentūra įvertino, kad ne pareiškėjos veikla, bet būtent projekto veiklos yra susijusios su iškastinio kuro perdirbimu, todėl PĮP buvo laikomas netinkamu finansuoti ir atitinkamai atmestas, priimant skundžiamą Sprendimą.

Agentūra, atsikirdama į pareiškėjos teiginį, kad „vienas iš projekto „Naujos aplinkai palankios stiklo gamybos technologijos sukūrimas, diegimas UAB „X“ tikslų – išstbulinti naują gamybos technologiją, ieškant vietinių alternatyvų dabar naudojamam sienito mišiniui. <....> projekto įgyvendinimo metu bus skatinamas tvaresnis išteklių naudojimas bei mažinama UAB „X“ stiklo lydymo metu suvartojama energija, taip atliepiančią Aprašo 2.1 punktą, kuriame nurodyta, kad „pagal Aprašą remiama veikla (-os) – inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimas, demonstravimas pramonės MVĮ“, nurodo, kad Aprašo 2.1. papunktyje nurodyta remiama veikla „inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimas, demonstravimas pramonės MVĮ. Siekiant inovatyvių aplinkai draugiškų technologijų sukūrimo, numatoma investuoti į mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos (toliau – MTEP) ir patentavimo veiklas“, pareiškėjos siūloma veikla neskatintų įmones pereiti link klimatiškai neutralios ekonomikos, nes katalitinio krekingo katalizatoriaus panaudojimas skatintų ir prisidėtų prie naftos pramonės vertės grandinės (angl. „value chain“) stiprinimo. Tuo pagrindu nebūtų sudaromos sąlygos „tvariai pramonės MVĮ transformacijai“, nes būtų skatinama panaudoti netvarius kompozicinius elementus. Taip pat katalitinio krekingo katalizatorių panaudojimas neskatina „aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą“, nes siūlomų produktų gamybai yra būtinas iškastinio kuro ir jo išvestinių elementų (angl. „derivatives“) panaudojimas.

Agentūra, vertindama pareiškėjos teiginį, kad „Projekto įgyvendinimo metu kuriama technologija planuojami gaminti stikliniai buteliai pasižymi visomis tvarumo savybėmis <....>, todėl projekto metu kuriama technologija gaminamas produktas pasižymi visomis tvarumo savybėmis“, nurodo, kad nors planuojamos panaudoti technologijos pagalba planuojama gauti produktą – stiklą, kuris pasižymėtų tokiomis tvaraus produkto savybėmis kaip kad patvarus, ilgaamžis, perdirbamas ir pataisomas, tačiau jis nepasižymėtų žemiau pateiktomis tvaraus produkto savybėmis: nėra tausūs energijos arba išteklių naudojimo atžvilgiu ir jis priskiriamas prie intensyvios aukštos temperatūros gamybos procesų; stiklo gamybai bei lydymosi procesui yra naudojama aukšta temperatūra, todėl stiklas kaip gaminys yra stipriai reiklus energijos ir išteklių panaudojimo atžvilgiu, kurie šiuo metu daugumoje yra gamtinės dujos; stiklo gamyboje naudojamos aukštos temperatūros, kurios negali būti tiesiogiai gaunamos iš atsinaujinančių energijos išteklių, negali būti panaudojama atliekinė šilumos energija iš pramonės, atliekinė šilumos energija taip pat negali būti panaudojama pakeliant temperatūrą iki trūkstamo lygio šilumos siurblių ar kitų technologijų pagalba, o daugumoje aukštos gamybos procesams reikalingos temperatūros pasiekiamos deginant iškastinio kuro resursus kaip kad gamtines dujas. Pareiškėjos PĮP atmetimo pagrindas – pareiškėjos neatitikimas Aprašo 2.2.6 papunkčio reikalavimui, todėl Sprendime Projekto metu kuriama technologija gaminamo produkto atitikimas visoms tvaraus produkto savybėms nebuvo detalizuotas.

Agentūra, vertindama pareiškėjos teiginį, kad „<...> pareiškėja planuoja perdirbti jau susidariusią atlieką ir neprašo finansuoti investicijų, susijusių su iškastinio kuro perdirbimu, transportavimu, paskirstymu ar deginimu – nors vienas iš katalitinio krekingo atliekos susidarymo šaltinių yra naftos pramonė, tačiau pareiškėjas nedaro jokios įtakos naftos perdirbimo procesui – dėl UAB „X“ vykdomos veiklos naftos perdirbimo apimtys nei didėja, nei mažėja, t. y. katalitinio krekingo atlieka susidaro bet kokiame atveju“, nurodo, kad Projekto metu planuojamos įgyvendinti veiklos yra susijusios su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu ir transportavimu per katalitinio krekingo katalizatoriaus panaudojimą. Pareiškėja planuoja panaudoti jau susidariusią katalitinio krekingo katalizatoriaus atlieką ir prašo finansuoti investicijas, kurios yra susijusios su iškastinio kuro perdirbimu, transportavimu, paskirstymu ar deginimu, nes numatyta įranga be katalitinio krekingo katalizatoriaus nedirbtų.

Agentūra, vertindama pareiškėjos teiginį, kad „paraiškoje nebuvo nurodęs pirksiantis katalitinio krekingo atlieką (KKA) būtent iš naftos pramonės – nors Paraiškos tikslinimo metu buvo nurodyta, kad KKA galėtų būti gaunama iš AB „Y“, <...> pareiškėja nurodė, kad Agentūra klaidingai įvertino, jog katalitinio krekingo atlieka yra siejama su naftos pramone, kadangi šios atliekos gavimo diapazonas yra itin platus“, nurodo, kad pareiškėja klaidingai traktuoja, kad katalitinio krekingo gavimo diapazonas yra itin platus, kadangi ne gavimo diapazonas platus, o atvirksčiai – panaudojimo diapazonas yra platus. Nors pareiškėja į projekto biudžetą ir nėra įtraukusi su katalitinio krekingo atliekos įsigijimu susijusių kaštų, tačiau vėlgi numatomos projekto veiklos yra susijusios su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu, transportavimu, paskirstymu, sandėliavimu ir deginimu, nes be šių veiklų nebūtų gaunamas naftos katalitinio krekingo katalizatorius, kurį Projekte planuojama panaudoti kaip pagrindinę žaliavą vykdant Projekte numatytas MTEP veiklas.

Agentūra, vertindama pareiškėjos teiginį, kad „Pareiškėja UAB „X“ šio projekto apimtimi stiklo lydymo krosnies veikimui prašo finansavimo *pro rata* principu, t. y. finansavimo yra prašoma tik už tą stiklo lydymo krosnies veikimo trukmę (6,5 mėn.), kuomet ji bus naudojama projekto reikmėms (kurti aplinkai palankesnę stiklo lydymo technologiją)“, nurodo, kad Sprendime teikti pastebėjimai dėl į projekto biudžetą įtrauktų stiklo lydymo krosnies nusidėvėjimo išlaidų tinkamumo nėra Sprendimo atmesti PIP dalis, o įvardinti atskirai kaip trūkumai, kurie galėjo turėti įtakos vertinant Projekto tinkamumą finansuoti, jei PIP būtų atitikęs Aprašo 2.2.6 papunktyje numatytus reikalavimus. Sprendime teikiant kitus pastebėjimus buvo atkreiptas pareiškėjos dėmesys, jog Projektas finansuojamas pagal 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonę Nr. 05-001-01-04-02, kurios tikslas „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“, taip pat buvo pažymėta, kad „nors projekto apimtimi tarša nei padidės, nei sumažės, tačiau jos skleidžiama tarša yra nuolatinė“, todėl, atsižvelgiant į priemonės specifiką, į lydymo krosnies nepertraukiamą veikimą ir nuolatinę keliamą krosnies taršą, stiklo lydymo krosnies nusidėvėjimo sąnaudos ir stiklo lydymo krosnies technologo (tyrėjo) darbo užmokesčio išlaidos nėra tinkamos finansuoti pagal šią priemonę. Agentūra, įvertinusi visą PIP kompleksiskai, nurodė, kad stiklo lydymo krosnies nusidėvėjimo sąnaudos iš esmės negalėtų būti tinkamos finansuoti, nes nuolatiniu ir nepertraukiamu įrangos veikimu savaime jau yra keliamas tarša, dėl ko tokia veikla neatitinka 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ veiklos „Sudaryti sąlygas tvariai pramonės MVĮ transformacijai“ poveiklės „Skatinti inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimą, demonstravimą“ pavadinimuose įvardintų specifinių tikslų.

Agentūra nurodo, kad pareiškėjams yra teikiamos konsultacijos el. paštu dėl Apraše numatytų reikalavimų. Pareiškėjos atžvilgiu jai buvo pateikiami bendrinio pobūdžio atsakymai, remiantis pareiškėjos konsultacinės įmonės el. paštu pateiktuose paklausimuose nurodyta informacija (neįvardinamas nei konkretus pareiškėjas, nei konkreti įranga, kurios nusidėvėjimo išlaidas planuojama įtraukti į projekto biudžetą, nepateikiama pilna informacija, būtina įvertinti projekto visumą), taip pat buvo nurodyta, kad detalaus vertinimo Agentūra neatlieka. Agentūra pažymėjo, kad atitikimas MTEP veikloms vertinamas ekspertiškai pagal Frascati vadovą. Taip pat sukurtas gaminytis turi atitikti visus tvariam gaminiui keliamus reikalavimus.

Agentūra nurodo, kad yra vertinama projekto visuma ir atitikimas Aprašo reikalavimams atliekamas, gavus visus Apraše nurodytus dokumentus. Iš el. paštu pateiktos dalinės informacijos, Agentūrai nebuvo galimybės pilnai ir tinkamai įvertinti projekto visumos ir atitikimo visiems Aprašo reikalavimams. PIP vertinimo metu buvo nustatyta daugiau aplinkybių, kurių pareiškėja paklausimuose el. paštu neatskleidė, tai ir lėmė tai, kad įvertinus PIP, jo prieduose bei atsakymuose į paklausimus pateiktą informaciją buvo priimtas būtent toks Sprendimas.

Agentūra nurodo, kad PIP atitiktį Aprašo 2.2.3 papunktyje nurodytai remiamai veiklai, vertino ekspertas, kai yra nustatyti griežti kvalifikacijos ir kt. reikalavimai. Pagal Taisyklių 58 punktą Agentūra gali pasitelkti tik „<...> tinkamos kompetencijos (t. y. turinčius vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje), nešališkus (t. y. ne mažiau kaip vienus metus iki

ekspertinio vertinimo pradžios neturinčius darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių su pareiškėju ar partneriu, taip pat neturinčius interesų konflikto pareiškėjo ar partnerio atžvilgiu priimant sprendimą, susijusį su projekto atitiktis projektų bendriesiems ir (arba) specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams vertinimu) specialistus, turinčius specialiųjų žinių tam tikroje srityje“.

Agentūra nurodo, kad PĮP ir vėliau pareiškėjos pateikta informacija buvo įvertinta tinkamai ir objektyviai, nustatant ir argumentais pagrindžiant, kad pareiškėjos Projekte suplanuota vykdyti veikla neatitinka Aprašo 2.2.6 papunktyje keliamų reikalavimų. Agentūros Sprendimas yra argumentuotas ir aiškus, o tai jog Sprendimas netenkina pareiškėjos lūkesčių, niekaip nesąlygoja, jog šio pareiškėjos atžvilgiu nebuvo atliekamas geras administravimas, kadangi Agentūra Sprendimą priėmė visapusiškai išnagrinėjusi turimą informaciją, t. y., atidžiai išnagrinėjo PĮP pateiktą informaciją bei pareiškėjai siuntė ne vieną paklausimą, visą turimą informaciją įvertino tiek Agentūros darbuotojai, tiek pasitelktas ekspertas. Sprendimas atitinka tiek Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, tiek šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą, t. y. Agentūros Sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, motyvų išdėstymas Sprendime yra adekvatus, aiškus ir pakankamas, taip pat, Sprendime buvo nurodyti pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo Agentūra rėmėsi priimdama Sprendimą (1 t., b. l. 176–183, 2 t., b. l. 93, 115–119, 131–133).

Atsakovė pateikė rašytinius paaiškinimus, kuriuose nurodė, kad esminis akcentas, jog katalitinio krekingo katalizatoriaus panaudojimas stiklo gamybai yra susijęs su iškastiniu kuru (nafta), kadangi katalitinio krekingo katalizatorius yra naftos pramonės atlieka, todėl ERPF lėšomis negali būti remiamos investicijos, susijusios su iškastinio kuro (kuris apima naftą ir jos produktus) gamyba, perdirbimu, transportavimu, paskirstymu, sandėliavimu arba deginimu (Reglamento (ES) Nr. 2021/1058 7 straipsnio 1 dalies h) punktas). Pareiškėjos pateiktas PĮP ir visa vėliau pateikta informacija Agentūrai buvo išanalizuota tiek Agentūros darbuotojų, tiek pasitelkto eksperto, turinčio reikiamą kvalifikaciją. Įvertinta informacija Sprendime pateikta argumentuotai ir aiškiai, Sprendimas pagrįstas tiek teisės normomis, tiek faktais (2 t., b. l. 143–145, 147, 148).

Skundas atmestinas kaip nepagrįstas

Ginčas tarp šalių kilo dėl Agentūros priimto Sprendimo, kuriuo atmestas pareiškėjos PĮP kaip neatitinkantis nustatytų reikalavimų, teisėtumo.

Pareiškėja 2024-05-15 pateikė projekto įgyvendinimo planą dėl projekto „Naujos aplinkai palankios stiklo gamybos technologijos sukūrimas, diegimas UAB „X“ finansavimo. PĮP suteiktas unikalus numeris Nr. 02-039-K-0044 (1 t., b. l. 81–99).

Agentūra, vadovaudamasi Aprašu, 2024-05-29 raštu „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ prašė pateikti trūkstamus dokumentus ir informaciją (1 t., b. l. 184–187).

Pareiškėja 2024-06-11 pateikė atsakymą į Agentūros 2024-05-29 raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ (1 t., b. l. 184–187).

Agentūra 2024-07-18 papildomai išsiuntė raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ (2 t., b. l. 97–112).

Pareiškėja 2024-07-25 pateikė atsakymą į Agentūros 2024-07-18 raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ (1 t., b. l. 188–206).

Pareiškėja 2024-07-30 pateikė patikslintą atsakymą į Agentūros 2024-07-18 raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ (2 t., b. l. 1–19).

Agentūra 2024-08-02 išsiuntė raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ (2 t., b. l. 20–27).

Pareiškėja 2024-08-08 pateikė atsakymą į Agentūros 2024-08-02 raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ ir kartu pridėjo Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją (2 t., b. l. 28–89).

Agentūra 2024-08-13 pateikė pareiškėjai raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ (1 t., b. l. 35–38).

Pareiškėja 2024-08-16 pateikė atsakymą į Agentūros 2024-08-13 raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ (1 t., b. l. 39–43).

Agentūra 2024-08-23 pareiškėjai išsiuntė raštą Nr. R4-5834-(16.2.19 MR)-2024 „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 atmetimą“. PIP atmetas, kaip neatitinkantis Taisyklių 47.1 papunktyje nustatyto reikalavimo, Taisyklių 2 priedo 4.1 papunktyje nustatyto bendrojo reikalavimo pareiškėjui ir Aprašo 2.2.6 ir 2.4.14 papunkčiuose nustatytų reikalavimų. Argumentai dėl sprendimo atmesti pareiškėjos PIP išdėstyti šio ginčijamo Sprendimo 1 priede (1 t., b. l. 24–29, 129–139).

Pareiškėja su Agentūros Sprendimu nesutinka, prašo jį panaikinti bei įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl nurodyto PIP vertinimo.

Agentūros Sprendimas atmesti PIP priimtas nustačius, kad PIP neatitinka Taisyklių 47.1 papunktyje nustatyto reikalavimo, Taisyklių 2 priedo 4.1 papunktyje nustatyto bendrojo reikalavimo pareiškėjui ir Aprašo 2.2.6 ir 2.4.14 papunkčiuose nustatytų reikalavimų.

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021-07-02 įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“ patvirtinto 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo 5.2 papunktyje nustatyta savarankiškoji Agentūros, kaip administruojančiosios institucijos, funkcija – organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo administruojančiajai institucijai klausimais (išskyrus atvejus, kai įgyvendinamos finansinės priemonės).

Projektų atitiktis projektų atrankos kriterijams tikrinama atliekant PIP vertinimą. PIP vertinimą atlieka administruojančioji institucija (Taisyklių 49 punktas). Jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, administruojanti institucija priima sprendimą atmesti PIP (Taisyklių 70 punktas).

Pagal Taisyklių 55 punktą, jeigu PIP vertinimo metu nustatoma trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, pateikta neišsami ir (ar) netiksli informacija), administruojančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus. Pirmą kartą nustačius trūkumų, jiems pašalinti nustatomas ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų terminas, kurį administruojančioji institucija gali pratęsti, jei pareiškėjas, norėdamas pateikti prašomus dokumentus ar informaciją, turi kreiptis į kitą (-as) instituciją (-as) arba esant objektyvioms pareiškėjo nurodytoms priežastims, dėl kurių pareiškėjas negali pašalinti trūkumų per administruojančiosios institucijos nustatytą terminą. Gavusi pareiškėjo prašymą pratęsti terminą administruojančioji institucija privalo nedelsdama, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tokio prašymo gavimo dienos, atsakyti, ar terminas pratęsiamas. Pareiškėjui pirmą kartą nepateikus visų prašomų dokumentų ir (ar) informacijos administruojančioji institucija gali pakartotinai kreiptis į pareiškėją su prašymu pateikti prašomus dokumentus ir (ar) informaciją. Jeigu pareiškėjas per administruojančiosios institucijos nustatytą terminą nepateikia prašomų dokumentų ir (ar) informacijos arba pateikia juos ne visus, administruojančioji institucija atlieka PIP vertinimą vadovaudamasi ta informacijos ir (ar) dokumentų dalimi, kuri yra pateikta. Administruojančioji institucija gali pati taisyti tik akivaizdžias PIP korektūros klaidas, kai tokią informaciją galima patikrinti pagal pareiškėjo pateiktus dokumentus, apie atliktus taisymus informuodama pareiškėją. Jeigu pareiškėjas per administruojančiosios institucijos nustatytą terminą trūkumų neištaiso, administruojančioji institucija turi teisę priimti sprendimą atmesti PIP.

Taigi, teisės aktais suteikiami įgaliojimai Agentūrai atlikti PIP vertinimą, o nustačius neatitiktį taikomiems bendriesiems ir (arba) specialiesiems reikalavimams ir nustatytoms projektų finansavimo sąlygoms bei pareiškėjai per Agentūros nustatytą terminą neištaisius nustatytų trūkumų, priimti sprendimus dėl PIP atmetimo.

Taisyklėse reglamentuojama iš 2021–2027 metų Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų lėšų ir (ar) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – EGADP) lėšų, ir (ar) iš dalies iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, kuriomis prisidedama prie ES lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo, finansuojamų pavienių ir jungtinių projektų, įgyvendinamų pagal 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, patvirtintą 2021-07-28 Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (toliau – Planas „Naujos kartos Lietuva“), atrankos, finansavimo ir įgyvendinimo tvarka.

Remiantis Taisyklių 47.1 papunkčio ir Aprašo 2.4.14 papunkčio nuostatomis, kiekvienas projektas turi atitikti projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus Taisyklių 2 priede.

Vadovaujantis Taisyklių 2 priedo 4.1 papunkčiu, pareiškėjas turi atitikti tinkamų pareiškėjų sąrašą (kriterijus), nurodytą kvietime teikti projektų įgyvendinimo planus.

Aprašo 2.2.6 papunktis numato, kad „Finansavimas gali būti skiriamas pareiškėjui ir partneriui (- iams) visose srityse, išskyrus <...> Reglamento (ES) 2021/1058 7 straipsnio 1–6 dalyse nustatytus atvejus“.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1058 preambulės 41 punktą „ERPF ir Sanglaudos fondo lėšomis taip pat neturėtų būti remiamos tam tikros investicijos į oro uostus, sąvartynų įrenginius ir galutinių atliekų apdorojimą arba iškastinį kurą.“ Reglamento (ES) 2021/1058 7 straipsnio 1 dalies h) punkte nurodyta, jog ERPF ir Sanglaudos fondo lėšomis neremiamas investicijos, susijusios su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu, transportavimu, paskirstymu, sandėliavimu arba deginimu, išskyrus: i) kietojo iškastinio kuro rūšimis, t. y. anglimi, durpėmis, lignitu, degiaisiais skalūnais kūrenamų šilumos tiekimo sistemų pakeitimą dujomis kūrenamomis šildymo sistemomis, siekiant: - modernizuoti centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemas, kad jos atitiktų efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo kriterijus, kaip apibrėžta Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 41 punkte; - modernizuoti kogeneracines jėgaines, kad jos atitiktų didelio naudingumo kogeneracijos kriterijus, kaip apibrėžta Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 34 punkte; - investuoti į gamtiniams dujomis kūrenamus katilus ir šilumos tiekimo sistemas būstuose ir pastatuose, pakeičiant anglimi, durpėmis, lignitu ar degiaisiais skalūnais kūrenamus įrenginius; ii) investicijas į dujų perdavimo ir paskirstymo tinklų plėtrą ir paskirties keitimą, pertvarkymą ar modifikavimą, su sąlyga, kad tokiomis investicijomis tinklai parengiami atsinaujinančiųjų ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių dujų, pvz., vandenilio, biometano ir sintezės dujų, įtraukimui į sistemą ir sudaromos sąlygos pakeisti kietojo iškastinio kuro įrenginius; iii) investicijas į: netaisias transporto priemones, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/33/EB, viešaisiais tikslais ir transporto priemones, orlaivius ir laivus, suprojektuotus ir sukonstruotus arba pritaikytus naudoti civilinės saugos ir priešgaisrinės apsaugos tarnybose.

Pagal šio administracinio ginčo byloje pateiktus dokumentus nustatyta, kad Agentūra pareiškėjai išsiuntė 2024-05-29, 2024-07-18, 2024-08-02 ir 2024-08-13 paklausimus „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“. Tai atitinka anksčiau minėtą Taisyklių 55 punkto reglamentavimą: jeigu PIP vertinimo metu nustatoma trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, pateikta neišsami ir (ar) netiksli informacija), administruojančioji institucija gali paprašyti pareiškėjos per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus.

PIP nurodytas Projekto tikslas yra, vykdant MTEP veiklas, sukurti naują aplinkai palankią stiklo gamybos technologiją, tiriant naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus panaudojimo galimybes stiklo butelių gamyboje (1 t., b. l. 83). Projektu sprendžiamų problemų skiltyje nurodyta, kad „Iškeltas projekto tikslas sukurti naują aplinkai palankią stiklo gamybos technologiją, ištiriant naftos pramonės atliekas – naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus (Al_2O_3 45,3%; SiO_2 44,4%) panaudojimo galimybes stiklo gaminių (butelių) gamyboje, kaip įkrovos mišinyje su stiklo duženomis, siekiant pakeisti šiuo metu stiklo gamyboje naudojamą Sienito koncentratą.<...>“ (1 t., b. l. 82). Pareiškėja 2024-08-16 atsakyme į Agentūros 2024-08-13 raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ nurodė, kad įgyvendinti PIP nurodytą Projekto tikslą numatoma, vykdant MTEP veiklas: naujos stiklo gamybos technologijos, vystomos tiriant naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus atliekas panaudojimo galimybes stiklo butelių gamyboje, maketo patikrinimas imituojant realias sąlygas,

pirminio prototipo (bandomosios versijos) kūrimas, pirminio prototipo (bandomosios versijos) testavimas, prototipo galutinės versijos išbandymas (bandomoji gamyba). Pareiškėjos vertinimu, Projekto tikslas ir numatomos įgyvendinti veiklos nėra susijusios su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu, transportavimu, paskirstymu, sandėliavimu arba deginimu. Taip pat šiame atsakyme pareiškėja pažymėjo, kad „atlieka bus išgyjama komerciniu pagrindu, kiekvienais metais pasaulyje naftos pramonės gamyklose susidaro apie 500 000 tonų įvairių katalizatoriaus atliekų. AB „Y“ šių atliekų gali susidaryti apie 150-250 tonų per metus. KKA gaunamas iš krekingo įrenginio yra aprinta, sferos pavidalo medžiaga. Jo dalelės, surenkamos elektrostatiškai nusodintuve didžiąja dalimi yra sudarytos iš Al_2O_3 ir SiO_2 mineralų bei nežymiai užterštos metalais (vanadis, nikelis ir kt.), tačiau jų kiekis yra nežymus ir dažniausiai matuojamas PPM. Šios priemaišos katalizatoriuje atsiranda iš žaliavinės naftos.“ Pareiškėja pažymėjo, kad Projekto įgyvendinimo metu yra siekiama ne perdirbti naftos produktus, o mažinti UAB „X“ stiklo lydymo metu suvartojamą energiją, šių veiksmų pagalba: vietinės žaliavos naudojimas – naudojant katalitinį naftos krekingo katalizatorių, bus sumažinti transportavimo kaštai, kadangi žaliavos nereikės importuoti iš Skandinavijos šalių; tausesnis gamtinių išteklių naudojimas – katalitinio krekingo katalizatoriuje yra didesnė Al_2O_3 koncentracija nei dabar naudojamam sienite, todėl šio priedo reikia mažiau (1 t., b. l. 39–43).

Atsakovė, atlikdama PĮP vertinimą, vadovavosi ir eksperto išvada, kurioje pateiktas vertinimas, jog <...> projekto metu planuojama vykdyti projekto veikla sukurti technologiją, kurios metu būtų panaudota naftos perdirbimo procese išsiskirianti naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus atlieka, priskiriama ir susijusi su iškastinio kuro gamybos ir perdirbimo veiklomis. <...> Pateikto projekto veiklos neapima „tiesioginio“ iškastinio kuro gamybos, perdirbimo, transportavimo, paskirstymo, sandėliavimo ir deginimo, tačiau pateiktos veiklos yra „susijusios“ su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu, transportavimu, paskirstymu, sandėliavimu ir deginimu, nes be šių veiklų nebūtų gaunamas naftos katalitinio krekingo katalizatorius, todėl pateiktos projekto veiklos negali būti remiamos investicijomis“. <...> (2 t., b. l. 89–92).

Įvertinus pareiškėjos PĮP ir pateiktus 2024-06-11, 2024-07-25, 2024-07-30, 2024-08-08 ir 2024-08-16 papildomus dokumentus ir informaciją, pareiškėjos pateiktas PĮP buvo atmestas kaip neatitinkantis Aprašo 2.2.6 papunkčio reikalavimo, kadangi, Agentūros vertinimu, Projektu planuojamos investicijos, susijusios su Reglamento (ES) 2021/1058 7 straipsnio 1 dalies h) punkte numatytais neremiamomis iškastinio kuro gamybos, perdirbimo, transportavimo, paskirstymo, sandėliavimo arba deginimo veiklomis, todėl PĮP neatitiko ir Taisyklių 47.1 papunkčio, Taisyklių 2 priedo 4.1 papunktyje nustatyto bendrojo reikalavimo pareiškėjai bei Aprašo 2.4.14 papunkčio reikalavimų. Komisija pažymi, kad Agentūra, vertindama pareiškėjos PĮP ir susijusius dokumentus (įskaitant pareiškėjos atsakymą), nustatė (ir Sprendime nurodė), kad Projekto metu planuojama vykdyti projekto veikla (sukurti technologiją, kurios metu būtų panaudota naftos perdirbimo procese išsiskirianti naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus atlieka) priskiriama ir yra susijusi su iškastinio kuro gamybos ir perdirbimo veiklomis; Projekto veiklos yra susijusios su iškastinio kuro produktų gamyba ir perdirbimu, todėl negali būti remiamos ERPF lėšomis. Atsiliepime Agentūra taip pat pažymėjo, jog Projekto metu planuojamos įgyvendinti veiklos yra susijusios su iškastinio kuro gamyba, perdirbimu ir transportavimu per katalitinio krekingo katalizatoriaus panaudojimą. Pareiškėja planuoja panaudoti jau susidariusią katalitinio krekingo katalizatoriaus atlieką ir prašo finansuoti investicijas, kurios yra susijusios su iškastinio kuro perdirbimu, transportavimu, paskirstymu ar deginimu, nes numatyta įranga be katalitinio krekingo katalizatoriaus nedirbtų.

Teikdama rašytinius paaiškinimus į šią administracinio ginčo bylą, atsakovė nurodė esminį aspektą, jog katalitinio krekingo katalizatoriaus panaudojimas stiklo gamybai yra susijęs su iškastiniu kuru (nafta), kadangi katalitinio krekingo katalizatorius yra naftos pramonės atlieka, todėl, vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 2021/1058 7 straipsnio 1 dalies h) punktu, ERPF lėšomis negali būti remiamos investicijos, susijusios su iškastinio kuro (kuris apima naftą ir jos produktus) gamyba, perdirbimu, transportavimu, paskirstymu, sandėliavimu arba deginimu.

Komisija pažymi, kad vertina ginčijamą Sprendimą teisės taikymo klausimu, t. y. vertina, ar atsakovas garantavo objektyvią ir nešališką PĮP vertinimo procedūrą, ar skundžiamas Sprendimas

grindžiamas nustatytų faktinių aplinkybių tinkamu ištyrimu bei taikytinu teisiniu pagrindu. Akcentuotina, kad Komisija pati neatlieka ekspertinio vertinimo, o taip pat ir nepriima sprendimų, kuriuos teisės aktai suteikia priimti atsakovei.

Kiekvieno individualaus ginčo atveju turi būti nustatytos tam ginčui išspręsti reikšmingos aplinkybės, kurias teismas, laikydamasis įrodymų vertinimo taisyklių turi įvertinti pagal atitinkamus teisinius santykius reglamentuojančias teisės normas. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 56 straipsnio 7 dalyje įtvirtinta įrodymų vertinimo taisyklė, kurioje nustatyta, kad jokie įrodymai teismui neturi iš anksto nustatytos galios; teismas įvertina įrodymus pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais. Aptartas ABTĮ nustatytas įrodymų vertinimas, kaip objektyvios tiesos nustatymo procesas, grindžiamas teismo vidiniu įsitikinimu, kurį lemia visapusiškas, išsamus ir objektyvus bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimas, ginčui spręsti taikytinos įstatymų normos, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijai (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2024 m. gegužės 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-748-575/2024). Kitoje LVAT išnagrinėtoje byloje (2024 m. gegužės 15 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-1600-502/2024) šis teismas pasisakė dėl ABTĮ 56 straipsnio 7 dalies aiškinimo taip, kad konstatuoti tam tikro fakto buvimą ar nebuvimą galima tik remiantis byloje surinktų įrodymų visuma, o ne atskirais įrodymais. Nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes turi būti įvertintas surinktų įrodymų pakankamumas, jų nuoseklumas, galimi jų prieštaravimai, logiškumas, atitinkamų duomenų nurodymo aplinkybės, įrodymų šaltinių patikimumas. Įrodymų vertinimas, kaip objektyvios tiesos nustatymo procesas, grindžiamas subjektyviu faktoriumi – teismo vidiniu įsitikinimu, kuris yra ne išankstinis įsitikinimas, nuojauta, o įrodymais pagrįsta išvada, kuri padaroma iš surinktų įrodymų, kada išnagrinėjami reikšmingi faktai, iškeliamos ir ištiriamos galimos versijos, įvertinami kiekvienas įrodymas atskirai ir jų visuma. Be to, bylos proceso dalyvių pareikšta nuomonė dėl įrodymų vienokio ar kitokio vertinimo negali saistyti teismo vidinio įsitikinimo dėl įrodymų vertinimo, pagrįsto minėta įrodymų vertinimo taisykle.

LVAT suformuotoje praktikoje eksperto išvadų vertinimo taisyklės, *mutatis mutandis* (su tam tikrais pakeitimais) taikytinos ir nagrinėjamu atveju, numato, jog tam, kad būtų galima vertinti ekspertinį tyrimą bei jo pagrindu padarytas išvadas kaip patikimas, reikia atsižvelgti į keletą esminių aspektų. Pirma, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagrįsta teisė atlikti ekspertinį tyrimą, deranti su kvalifikaciniais gebėjimais (profesionalumo principas). Antra, daromų išvadų pagrįstumas: išvadų pagrindimas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagrįstomis metodikomis (skaičiavimais), <...> vertinimų paaiškinimas (profesinių sprendimų skaidrumo principas). Visa tai tiesiogiai implikuoja ir objektyvumo principo taikymą, kuris yra prielaida suinteresuotų asmenų abejonėms dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų bei sprendimų pagrįstumo ir teisėtumo paneigti (žr., pvz., LVAT 2017 m. gruodžio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017). Be to, sprendžiant dėl eksperto išvadų teisėtumo ir pagrįstumo, vertinami šie aspektai: eksperto išvada, jos pagrįstumo aspektu, gali būti paneigta taip pat naudojant specialias žinias, kurios patvirtintų, jog buvo naudojami netinkami tyrimo metodai, kad ekspertui buvo pateikti neteisingi išeities duomenys ir panašiai. Teisėtumo aspektu, eksperto išvada galėtų būti paneigta, jei būtų nustatyta, kad ekspertizė paskirta ir atlikta neteisėtai, jog ekspertas nekompetentingas šioje mokslo srityje ir panašiai (žr., pvz., LVAT 2019 m. gruodžio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-5505-502/2019, kt.).

Kaip anksčiau jau minėta, iš byloje esančios medžiagos matyti, jog Agentūra pasitelkė ekspertą atlikti ekspertinį vertinimą (2 t., b. l. 89–92). Pagal Taisyklių 58 punktą, kai atliekant projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir (ar) projekto naudos ir kokybės vertinimą administruojančiajai institucijai prireikia papildomų specialiųjų žinių tam tikroje srityje tikrinant projekto atitiktį konkrečioms projektų bendriesiems, specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams, ji gali pasitelkti tinkamos kompetencijos (t. y. turinčius vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje), nešališkus (t. y. ne mažiau kaip vienus metus iki ekspertinio vertinimo pradžios neturinčius darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių su pareiškėju ar partneriu, taip pat neturinčius interesų konflikto pareiškėjo ar partnerio

atžvilgiu priimant sprendimą, susijusį su projekto atitiktis projektų bendriesiems ir (arba) specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams vertinimu) specialistus, turinčius specialiųjų žinių tam tikroje srityje.

Komisija, nekartodama Agentūros pasitelkto eksperto atlikto vertinimo išvadų, pažymi, jog pareiškėjai kartu su atsakovės atsiliepimu pateiktoje eksperto išvadoje yra įvertinta Projekto atitiktis keliamiems reikalavimams, ekspertui pateikiant atsakymus į jam užduotus klausimus. Kaip yra paaiškinusi atsakovė bei numatyta Taisyklių 49, 70 punktuose, vertinimą atliko ir Agentūros vertintojai, ginčijamą Sprendimą priima ne ekspertas, o įgaliota institucija – Agentūra. Šio administracinio ginčo byloje pareiškėja neginčijo eksperto išvados teisėtumo aspektu, tačiau nesutiko su eksperto išvados pagrįstumu, nurodydama, kad nekorektiškas eksperto siūlymas sienitą importuoti iš kitų artimiausių šalių, tokių kaip Lenkija ar Baltarusija; ekspertas, pasak pareiškėjos, klaidingai įvertino, kad produktas neatitinka vieno iš tvariam produktui keliamų reikalavimų, nors pareiškėjos vertinimu, ji Aprašo 1.2.10 papunkčio (Tvarus produktas – gaminys, kuris pagamintas taip, kad būtų patvarus, ilgaamžis, tausus energijos arba išteklių naudojimo atžvilgiu, pataisomas, perdirbamas, bent viena iš sudedamųjų gaminių medžiagų arba dalių pagaminta iš perdirbtų medžiagų ir dėl šių savybių pasižymi mažesniu poveikiu aplinkai visame gaminių būvio cikle) kontekste pagrindė produkto tvarumą išteklių, naudojamų pagaminti naujam produktui, atžvilgiu.

Atsižvelgiant į minėtą LVAT praktiką, eksperto išvada, jos pagrįstumo aspektu, gali būti paneigta taip pat naudojant specialias žinias. Pareiškėja nepateikė kito ekspertinio vertinimo, kuris patvirtintų Agentūros pasitelkto eksperto išvados teiginių neteisingumą. Pareiškėja yra verslo subjektas ir jam keliami aukštesni atidumo reikalavimai, profesionalumo, rūpestingumo, atidumo standartai. Pareiškėjos skunde, rašytiniuose paaiškinimuose nurodyti argumentai, Komisijos vertinimu, nepaneigia atsakovės (įskaitant, pasitelkiant ir ekspertą) atlikto PĮP ir susijusios dokumentacijos vertinimo, priimto Sprendimo išvadų. Komisija nustatė, kad pareiškėjos tiek PĮP, tiek 2024-08-16 atsakyme į Agentūros 2024-08-13 raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-039-K-0044 trūkumų ištaisymo“ nurodyta, kad įgyvendinti PĮP nurodytą Projekto tikslą numatoma vykdant naujos stiklo gamybos technologijos, vystomos tiriant būtent naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus atliekos panaudojimo galimybes stiklo butelių gamyboje. Visuotinai žinoma, kad iškastinis kuras apima naftą ir jos produktus. Komisija sutinka su Agentūros Sprendimo išvada, kad Projekto metu pareiškėjos planuojama vykdyti Projekto veikla (sukurti technologiją, kurios metu būtų panaudota naftos perdirbimo procese išsiskirianti naftos katalitinio krekingo katalizatoriaus atlieka) priskiriama ir yra susijusi su iškastinio kuro gamybos ir perdirbimo veiklomis; Projekto veiklos yra susijusios su iškastinio kuro produktų gamyba ir perdirbimu, todėl negali būti remiamos ERPF lėšomis (Reglamento (ES) Nr. 2021/1058 7 straipsnio 1 dalies h) punktas). Tai atitinka ir Reglamento (ES) Nr. 2021/1058 preambulės 41 punkto esmę. Pareiškėja skunde taip pat nepateikė konkrečių argumentų, kurie įrodytų jai taikomą išimtį iš Reglamento (ES) Nr. 2021/1058 7 straipsnio 1 dalies h) punkto i), ii) ar iii) papunkčiuose nurodytųjų.

Kaip jau anksčiau minėta, pagal Taisyklių 70 punktą, Projektui neatitinkant *bent vieno* pažangos priemonės apraše nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, administruojanti institucija priima sprendimą atmesti PĮP. Aprašo 2.2.6 papunktis nenumato finansavimo skyrimo pareiškėjui ir partneriui, jei atvejis patenka į Reglamento (ES) 2021/1058 7 straipsnio 1–6 dalyse nustatytus atvejus. Pareiškėjos atvejui patenkant prie Reglamento (ES) Nr. 2021/1058 7 straipsnio 1 dalies h) punkte nurodyto atvejo, kai investicijos neremiamos ERPF ir Sanglaudos fondo lėšomis, Agentūra teisėtai nusprendė ginčijamą Sprendimą pareiškėjos PĮP atmesti. PĮP atitiktį Aprašo 2.2.6 papunktyje nurodytai remiamai veiklai vertino ir Agentūros pasitelktas ekspertas (atsiliepimo 3.13 papunktis), kurio išvados, pateiktos byloje, tos pačios rūšies įrodymu (ekspertiniu vertinimu) pareiškėja nepaneigė.

Teismo (tame tarpe ir Komisijos) pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama, kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą (žr. Europos Žmogaus Teisių Teismo 1994 m. balandžio 19 d. sprendimą byloje *van de Hurk v. Netherlands*). LVAT yra ne kartą pažymėjęs, kad teismas neprivalo pasisakyti dėl kiekvieno byloje pateikto argumento, o vertindamas įrodymus teismas gali daryti jais pagrįstas apibendrinančias motyvuotas išvadas (žr., pvz., LVAT 2011 m. rugsėjo 12 d.

nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-2685/2011). Pažymėtina, kad PĮP atmetas, jam neatitikus būtent Aprašo 2.2.6 papunkčio reikalavimo, atitinkamai, Komisija kitų pareiškėjo skundo argumentų nevertina ir dėl jų išsamiau nepasisako.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnyje yra įtvirtintas visų asmenų lygybės įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams principas. Jo turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą. Šis principas įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pačius faktus savavališkai vertinti skirtingai (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1996-01-24 nutarimas). Pareiškėjos skundo dalykas yra jos atžvilgiu priimtas Sprendimas, o ne kitų asmenų atžvilgiu priimti sprendimai. Kiekvieno asmens situacija yra individuali, skiriasi faktinės aplinkybės, o priimant atitinkamus sprendimus yra vertinama aplinkybių visuma. Atitinkamai, Komisija vertina, kad pareiškėjos (pasitelkus trečiuosius asmenis) iki PĮP pateikimo gauta bendro pobūdžio informacija nesuteikė pareiškėjai pagrindo tikėtis ir (ar) garantijos, kad jos vėliau teikiamas PĮP Agentūros bus įvertintas tik teigiamai, skiriant finansavimą, ar pan.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju atsakovės veikimas ir su juo susijusių klausimų sprendimas yra sietinas taip pat su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra taikytinos VAĮ normos. Taipogi nagrinėjamu atveju viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas yra laikytinas administraciniu sprendimu, kaip apibrėžta VAĮ 2 straipsnio 5 dalyje, t. y. administracinis sprendimas yra teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei. Viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas nuostatas. Vadovaujantis VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 1–8 punktais, administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaudamasis VAĮ 3 straipsnio 5 punkte nustatytu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį.

Komisija, vertindama teisiškai reikšmingas aplinkybes, įrodymų visumą, taip pat pagal Komisijos vidinį įsitikinimą dėl įrodymų vertinimo, pagrįsto įrodymų vertinimo taisykle, daro išvadą, kad Agentūros pagal jos kompetenciją atliktas PĮP vertinimas yra teisėtas ir pagrįstas. Komisijos vertinimu, Agentūra Sprendime nurodė tiek faktines aplinkybes, tiek ir tinkamai taikė teisinį reglamentavimą, Sprendime pateikdama sisteminį teisės aktų aiškinimą bei duomenų įvertinimą, ir Komisija pritaria atsakovės pozicijai pareiškėjos PĮP atmesti. Sprendimas (įskaitant priedas, kuris vertinamas kaip motyvuojamoji Sprendimo dalis) taip pat atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktuose įtvirtintus administraciniam sprendimui keliamus motyvacijos reikalavimus ir jo panaikinti dėl pareiškėjos skunde nurodytų motyvų bei argumentų nėra teisinio pagrindo. Nustačius, kad Agentūros Sprendimas yra teisėtas, nėra pagrindo įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkančią sprendimą dėl nurodyto projekto vertinimo.

Taigi, pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos UAB „X“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė